

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕРФОРМАТИВНИХ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор
Валерій МАРЧЕНКО
«29» серпня 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
Спеціальність	<u>В5 Музичне мистецтво</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Звукорежисура»</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна, заочна
Навчальний рік	2025/2026
Кількість кредитів ECTS	4/120
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Київ–2025

Розробник:

САПОЖНІК Ольга Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

В.о.зав. кафедри музичного мистецтва
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

Валентина ГРИЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Звукорежисура»

Гарант освітньої програми

Валентина ГРИЩЕНКО

© Сапожнік О.В., 2025

© НАКККіМ, 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» передбачена ОП «Звукорежисура» зі спеціальності В5 Музичне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Відповідно до навчального плану дисципліна викладається на I курсі у другому семестрі. Формою підсумкового контролю є залік. Загальна кількість годин – 120 годин (кредитів ЄКТС – 4).

Денна форма: контактні години: лекційні – 20 год., практичні – 20 год.; модульний контроль – 8 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 72 год.

Заочна форма: контактні години: лекційні – 4 год., практичні – 6 год.; модульний контроль – 2 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 108 год.

Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» необхідна для вивчення основ структури музичних творів, їх музичного матеріалу, інтонацій, фактури та композиції. Перед розбором музичного твору, а також при його вивченні та виконанні здобувач повинен виробити необхідний практикум для полегшення сприйняття музичного твору. Для цього слід виховати у студентів послідовне та системне вміння здійснювати аналіз структури музичного твору, розкривати його образно-емоційний зміст, показати жанрові та стилістичні особливості. Навчальна дисципліна узагальнює та продовжує музичний досвід здобувачів освіти, якого вони набули у процесі вивчення музично-теоретичних дисциплін. Предметом вивчення є загальні основи побудови музичних творів українських та зарубіжних композиторів, стилістичні риси їх творчості, особливості інтонаційної мови, фактури та композиції, характеристика жанрових та стильових ознак музичної форми. Навчальна дисципліна вивчає теоретичні засади стосовно класифікації творів за формою та жанром, основи методики комплексного аналізу музичних творів, формує навички у визначенні їх тематизму, засобів розвитку, виражальних можливостей.

Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» пов'язана з такими обов'язковими дисциплінами, як «Теорія музики та гармонія», «Історія музики», «Музичний інструмент/вокал», «Інструментознавство».

2. Мета дисципліни: пізнання й осмислення музичного твору як культурно-історичного явища, що постає в нерозривній єдності змісту і форми, словесного та музичного тексту, індивідуальних, національних та історико-стильових особливостей; формування необхідних навичок цілісного аналізу, що включає поряд з конструктивними елементами форми й розуміння художньо-виразного значення цих елементів та музичного твору в цілому.

3. Завдання:

- оволодіння методами аналізу творів музичного мистецтва;
- вільне оперування новими науковими поняттями і термінами;
- розвиток практичних навичок аналізу музичного твору як звукової цілісності, що складається із взаємопов'язаних елементів;

- розвиток художньо-творчого мислення, підготовка до творчої діяльності на основі практичної реалізації набутих теоретичних знань, умінь, навичок. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- основні закономірності формоутворення;
- історичні типи музичної форми;
- типи викладу, властиві розділам музичної форми;
- принципи музичного розвитку;
- області застосування різних музичних форм, їх зв'язок з музичними жанрами;
- окремі засоби музичної виразності, пов'язані з музичними жанрами і стилями, історико-культурним контекстом;
- стилістичні особливості музичних форм у творчості різних композиторів;

вміти:

- аналізувати музичні твори в єдності форми і змісту;
- визначати загальну структуру твору, характеризувати його розділи;
- вказати жанрові та стилістичні особливості твору;
- аналізувати засоби музичної виразності та їх роль у формі й змісті твору;
- зробити комплексний аналіз твору, пояснити логіку процесу музичного формоутворення.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

5. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН15. Демонструватимучизично-теоретичні, культурно-історичнізнаннязмузичногомистецтва.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Програма навчальної дисципліни складається з чотирьох модулів:

Модуль 1. Музична мова. Принципи розвитку та формотворення в музиці

Модуль 2. Прості музичні форми

Модуль 3. Складні музичні форми

Модуль 4. Варіаційні форми. Циклічні форми

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин				
		денна форма				
		усього	у тому числі			
л	п		м.к.	с.р.		
МОДУЛЬ 1. МУЗИЧНА МОВА.ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ТА ФОРМОТВОРЕННЯ В МУЗИЦІ						
1.1	Музичний жанр, стиль, форма. Функції частин в музичній формі.	6	1	1		4
1.2	Мелодика	8	1	1		6
1.3	Музичний ритм, тематизм.	7	1	2		4
1.4	Форми музичного твору. Період.	7	2	1		4
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за модуль 1	30	5	5	2	18
МОДУЛЬ 2. ПРОСТІ МУЗИЧНІ ФОРМИ						
2.1.	Прості форми. Проста двочастинна форма.	7	2	1		4
2.2	Функції частин. Безрепризні і репризні типи двочастинної форми.	8	1	2		5
2.3.	Проста тричастинна форма.	7	1	1		5
2.4.	Функції частин. Динамічна форма.	6	1	1		4
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за модуль 2	30	5	5	2	18
МОДУЛЬ 3. СКЛАДНІ МУЗИЧНІ ФОРМИ						
3.1	Складна двочастинна форма.	7	1	2		4
3.2	Складна тричастинна форма.	7	2	1		4
3.3	Проміжні форми.	7	1	1		5
3.4.	Рондо	7	1	1		5
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за модуль 3	30	5	5	2	18
МОДУЛЬ 4. ВАРІАЦІЙНІ ФОРМИ. ЦИКЛІЧНІ ФОРМИ.						
4.1.	Класифікація варіаційних форм.	6	1	1		4
4.2.	Старовинна двочастинна форма.	7	1	2		4
4.3.	Сонатна форма та її різновиди.	8	2	1		5
4.4.	Циклічні форми.	7	1	1		5
	Модульний контроль	2			2	
	Разом за модуль 4	30	5	5	2	18
	Разом з дисципліни	120	20	20	8	72

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин				
		заочна форма				
		усього	у тому числі			
			л	п	м.к.	с.р.
МОДУЛЬ 1. МУЗИЧНА МОВА.ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ТА ФОРМОТВОРЕННЯ В МУЗИЦІ						
1.1	Музичний жанр, стиль, форма. Функції частин в музичній формі.	7,5	0,25	0,25		7
1.2	Мелодика	7,5	0,25	0,25		7
1.3	Музичний ритм, тематизм.	6,5	0,25	0,25		6
1.4	Форми музичного твору. Період	7,5	0,25	0,25		7
	Модульний контроль	1			1	
	Разом за модуль 1	30	1	1	1	27
МОДУЛЬ 2. ПРОСТІ МУЗИЧНІ ФОРМИ						
2.1.	Прості форми. Проста двочастинна форма.	7,5		0,5		7
2.2	Функції частин. Безрепрзні і репризні типи двочастинної форми.	7,5		0,5		7
2.3.	Проста тричастинна форма.	8	0,5	0,5		7
2.4.	Функції частин. Динамічна форма.	7	0,5	0,5		6
	Разом за модуль 2	30	1	2		27
МОДУЛЬ 3. СКЛАДНІ МУЗИЧНІ ФОРМИ						
3.1	Складна двочастинна форма.	7,5	0,25	0,25		7
3.2	Складна тричастинна форма	7,5	0,25	0,25		7
3.3	Проміжні форми.	6,5	0,25	0,25		6
3.4.	Рондо	8,5	0,25	0,25		8
	Разом за модуль 3	30	1	1		28
МОДУЛЬ 4. ВАРІАЦІЙНІ ФОРМИ. ЦИКЛІЧНІ ФОРМИ.						
4.1.	Класифікація варіаційних форм.	7	0,5	0,5		6
4.2.	Старовинна двочастинна форма.	7,5		0,5		7
4.3.	Сонатна форма та її різновиди.	7,5		0,5		7
4.4.	Циклічні форми.	7	0,5	0,5		6
	Модульний контроль	1			1	
	Разом за модуль 4.	30	1	2	1	26
	Разом з дисципліни	120	4	6	2	108

МОДУЛЬ 1.
МУЗИЧНА ФОРМА ТА ЗМІСТ.
ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ТА ФОРМОТВОРЕННЯ В МУЗИЦІ

Тема 1.1. МУЗИЧНИЙ ЖАНР, СТИЛЬ, ФОРМА.
ФУНКЦІЇ ЧАСТИН В МУЗИЧНІЙ ФОРМІ

Анотація до теми 1.1.

Визначення поняття «музична форма». Музичний твір – об’єкт аналізу. Широке і тісне розуміння терміну «музична форма». Музика як суспільне явище. Порівняльна характеристика музики та інших видів мистецтва: спільні та відмінні риси. Інтонаційна природа музики. Зв’язок музичної інтонації з інтонацією мови. Поняття: «музична тема», «тематичний матеріал», «тематизм». Система засобів музичної виразності та їх характеристика. Поняття жанру і стилю в музиці. Складність класифікації музичних жанрів. Первинні жанри. Різні системи класифікації музичних жанрів. З’ясування жанрової природи музичного твору як необхідного етапу дослідження.

План

1. Багатозначність поняття «музичний твір» (творчість, фіксація, виконавство, сприйняття).
2. Поняття музичного стилю, жанру, їх класифікація.
3. Простір в музиці. Тематична основа музичної форми.
4. Єдність змісту і форми музичного твору.
5. Властивості музичного образу.

Практичне заняття до теми 1.1.

Мета: дати характеристику базовим дефініціям дисципліни «Аналіз музичних творів», з’ясувати різні тлумачення й наукові погляди щодо теоретичного та методологічного апарату.

План

1. Музичні жанри, класифікація.
2. Музичні стилі, класифікація.
3. Функції частин в музичній мові.
4. Основні засоби виразності. Мелодія, гармонія, ритм.

Література: 1, 2, 7, 9, 13, 32

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

1. Обґрунтуйте актуальність дисципліни «Аналіз музичних творів» у творчому та педагогічно-виховному дискурсі.
2. Опишіть функції частин у музичній формі (експозиційна, серединна, заключна, репризна, вступна, зв’язуюча).
3. Обґрунтуйте тематичні та тонально-гармонічні ознаки частин у музичній формі.
5. Опрацюйте рекомендовану літературу.

Література: 3–13, 16–22, 24, 25, 27, 28, 33, 35, 36, 39, 41–44, 47, 48.

Тема 1.2.МЕЛОДИКА

Анотація до лекції 1.2

Визначення поняття "мелодія", "мелодика". Значення мелодії в музиці. Мелодія – головний голос музичної тканини, яка є осередком інтонаційної виразності. Відображення в мелодії інтонацій розмовної мови. Принципи розвитку та формотворення. Функції частин музичного твору. Розгалуженість музичної тканини на частини і засоби, які сприяють цьому. Мелодико-синтаксичні структури (періодичність, пара періодичностей, зіставлення з повторенням, подрібнення, підсумовування, подрібнення з замкненням).

План

1. Мелодична основа тематизму в класичних формах.
2. Мелодія як комплексне явище.
3. Види мелодичних кульмінацій.
4. Поняття "золотого перетину" та його роль в різних видах мистецтв.

Практичне заняття до теми 1.2.

Мета: навчитись характеризувати мелодичну лінію. Види мелодичних кульмінацій. Гармонічні та структурні засоби підготовки кульмінацій. Розгалуженість музичної тканини на частини і засоби, які сприяють цьому. Типові випадки застосування цих структур в різних частинах твору. Основні принципи розвитку і формотворення музичних форм (повторюваність, варіаційність, розробка, контрастне зіставлення, вільне розгортання, репризність) та їх характеристика. Функції частин у музичному творі, їхні характерні ознаки та роль у формі. Композиційний план твору, його форма-структура. Види музичних форм.

План

1. Мелодика. Мелодичні вершини і мелодичні кульмінації.
2. Засоби підготовки кульмінацій.
3. Поняття "музична тема", "музична мова", "музичний матеріал", "тематизм", "музична форма".
4. Дати опис системи засобів музичної виразності та її характеристику.

Література: 1, 2, 7, 9, 13, 32, 35.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

1. Визначити ритмічні та мелодичні мотиви в заданих творах.
 2. Перегрупувати неправильне групування.
 3. Музичний образ, його специфіка, властивості.
 4. Зробіть опис вашого улюбленого музичного твору щодо мелодії, мотивів, кульмінацій, гармонічної та тематичної складової.
- Література:* 1, 3, 9, 12, 14, 15, 20, 27.

Тема 1.3. МУЗИЧНИЙ РИТМ, ТЕМАТИЗМ

Анотація до лекції 1.3.

Визначення ритму. Основні ритмічні одиниці. Особливі види поділу тривалостей. Ритмічний рисунок, ритмічні акценти. Темп і ритмічні одиниці. Поліритмія. Ритм, темп. Музична тема, жанр, стиль.

План

1. Ритм. Особливі види поділу тривалостей. Визначення ритму.
2. Основні ритмічні одиниці: ціла, половинна, четвертна, восьма, шістнадцята, тридцять друга.
3. Класифікація музичних жанрів за типами змісту, умовами виконання, сприйняттям.
4. Поліритмія і поліметрія.

Практичне заняття до теми 1.3. № 3.

Мета: навчитись ритмічному групуванню та визначенню метричної організації.

План

1. Групування тривалостей у заданому розмірі. Групування тривалостей у заданому розмірі з використанням міжтактових синкоп.
2. Поняття "тема" і "тематизм". Фактурна риса теми: тема-мелодія, тема-гармонія, тема-ритм, тема-тембр.
3. Фраза, мотив, субмотив.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

1. Навчитись визначати складні, перемінні розміри, отримати навички система диригування основних диригентських схем.
 2. Диригувати музичний уривок із сильною долі; із затакту.
 3. Описати різні визначення "теми", її відмінність від "мелодії", фактурні риси, форму, протяжність. Однорідність та контрастність теми.
- Література:* 1, 2, 7, 9, 23, 26, 37, 38, 40, 45.

Тема 1.4. ФОРМИ МУЗИЧНОГО ТВОРУ. ПЕРІОД

Анотація до лекції 1.4.

Визначення періоду як форми викладення закінченої або відносно закінченої думки, яка завершується каденцією. Ознаки періоду, застосування.

План

1. Визначення періоду.
2. Застосування періоду.
3. Основні ознаки періоду.

Практичне заняття до теми 1.4.

Мета: навчитись розрізняти форми музичного твору, визначати період.

План

1. Взаємодія метру і ритму. Синкопований ритм.
2. Період як найменша із музичних форм.
3. Ознаки і застосування періоду.
4. Тонально-гармонічна побудова періоду.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

1. Визначити тонально-гармонічну побудову періоду у вказаному творі.
2. Описати елементарний та розвинений період. Період як форма музичного твору (вокальної або інструментальної мініатюри).
3. Описати види структур періоду. Розширення та доповнення в періоді.

Література: 1, 3, 9, 12, 14, 15, 20, 27, 45.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

максимальний бал - 6, мінімальний - 1

Модульний контроль передбачає написання реферату (до 15 сторінок) або презентації на 15 слайдів на одну з обраних тем, які вивчались упродовж модуля, а також тестові завдання:

1. Дати визначення музичного жанру, музичного стилю, музичної форми, використовуючи навчально-методичну літературу українських музикознавців (3–4 автори).

2. Визначити в заданому творі метр, ритмічну складову, динамічні відтінки, мелодію та гармонію.

3. Дати визначення та описати види періоду (речення, фразу, мотив, субмотив). Квадратний період, період неквадратної будови. Складний період.

МОДУЛЬ 2.

ПРОСТІ МУЗИЧНІ ФОРМИ

Тема 2.1. ПРОСТІ ФОРМИ. ПРОСТА ДВОЧАСТИННА ФОРМА

Анотація до лекції 2.1.

Визначення простих форм, де жодна з частин не утворює закінченої структури, яка складніша за період. Прості форми з двох-трьох частин. Принципи розвитку, які в них застосовуються: варіювання, розробкове перетворення, контрастне зіставлення. Завершення та засоби його досягнення (мелодичне завершення, гармонічна каденція, як у періоді або реприза). Функції частин. Безрепризний і репризний типи двочастинної форми.

План

1. Прості форми у музиці.
2. Функції частин у простій двочастинній формі.
3. Загальні властивості простої двочастинної форми (зв'язок з побутовими жанрами, пісенно-танцювальний тематизм, невелика протяжність, чіткість членування, квадратність, повторність частин тощо).

Практичне заняття до теми 2.1.

Мета: вивчити просту двочастинну форму, вміти розрізняти на слух. Рондо.

План

1. Класифікація простих форм.
2. Принципи розвитку простої двочастинної форми: варіювання, розробкове перетворення, контрастне зіставлення.
3. Завершення та засоби його досягнення (мелодичне завершення, гармонічна каденція, як у періоді або реприза).
4. Рондо. Походження рондо. Назва частин.
5. Класичне рондо: характер тематизму, співвідношення рефрену і епізодів. Призначення зв'язок і коди. Форма рондо в різних жанрах і стилях.

Література: 1, 3, 12, 14, 15, 20, 22-35.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

1. Зробити письмово музично-теоретичний аналіз простої двочастинної форми на прикладі української народної пісні (на вибір).
2. Написати реферат щодо специфіки використання форми рондо в інструментальній та вокальній музиці, описати 3-4 приклади таких творів, зробити музично-теоретичний аналіз одного з них.

ТЕМА 2.2. ФУНКЦІЇ ЧАСТИН. БЕЗРЕПРИЗНІ ТА РЕПРИЗНІ ТИПИ ДВОЧАСТИННОЇ ФОРМИ

Анотація до лекції 2.2.

Вивчення безрепризного і репризного типів двочастинної форми. Засвоєння функцій частин у простій двочастинній формі.

План

1. Галузь застосування простих форм.
2. Подвійна двочастинна форма.
3. Два види простої двочастинної форми: репризна та безрепризна.

Практичне заняття до теми 2.2.

Мета: навчитись визначати на слух та з нотних зразків репризну та безрепризну двочастинну форму.

План

1. Описати загальні характеристики репризно-двочастинної форми на прикладі української народної пісні, танцю.
2. Пісні, танці, теми варіацій, рефрени рондо, романси, невеликі інструментальні п'єси як разки використання простих форм.

Література: 3-9, 19-21, 26, 33, 37, 40, 43, 48-50.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

1. Визначити на слух і описати 3-4 зразки простої двочастинної форми (зразки даються викладачем).

2. Написати реферат щодо застосування репризної та безрепризної двочастинної форми.

3. Дати приклади застосування подвійної двочастинної форми.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48, 50.

Тема 2.3.ПРОСТА ТРИЧАСТИННА ФОРМА.МЕЛОДІЯ. ФАКТУРА

Анотація до лекції 2.3.

Проста тричастинна форма, її основні типи. Функції частин. Реприза. Кульмінація. Вступ.Кода. Трип'ятичастинна форма. Динамічна форма.

План

1. Функції частин: реприза, кульмінація, вступ, кода.

2. Логічні почуття форми - розвинутість і закінченість; повна експозиція, розвиток різними методами зсередини, повернення і закріплення експозиційного матеріалу в репризі або коді.

3. Ємність форми, її розвинута протяжність, від мініатюри до крупної форми, частини циклу.

Практичне заняття до теми 2.3.

Мета: ознайомити зі специфікою функцій частин простої три частинної форми.

План

1. Розвиток середини і самостійність репризи як структурні відмінності простих дво- та тричастинних форм.

2. Види реприз у прості тричастинній формі.

3. Вступ і кода. Характеристики.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48-50.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3.

1. Мелодія. Принципи розвитку мелодії: повторюваність (точна, варійована, варіантна, секвентна), контраст, розгортання.

2. Різновиди простої тричастинної форми: три частинна безрепризна форма типу АВС і три частинна форма з повторенням частин, або трип'ятичастинна форма.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Тема 2.4.ФУНКЦІЇ ЧАСТИН. ДИНАМІЧНА ФОРМА

Анотація до лекції 2.4.

Розчленованість музичного твору. Цезури. Різноманітні побудови: мотив, фраза, період, проста форма. Основні функції частин у простій двочастинній і простій тричастинній формі.

План

1. Прості форми. Одночастинні, двочастинні, тричастинні форми.

2. Куплетна і куплетно-варіаційна форма.

3. Проста двочастинна форма. Співвідношення першої і другої частин, пісенно-танцювальна основа. Двочастинна безрепрозна і двочастинна репрозна форма.

4. Різноманітність прояву двочастинної форми в різних жанрах і стилях.

5. Проста три частинна репрозна форма. Два типи: з серединою, що розвивається, і з контрастною серединою. Значення середньої частини. Види репризи. Функційне навантаження кожної частини.

Практичне заняття до теми 2.4.

Мета: ознайомити зі специфікою проявів три частинної репрочної форми в різних жанрах і стилях. Різниця між двочастинною репрочною формою і три частинною репрочною формою.

План

1. Подвійна тричастинна форма Основні риси таких форм.
2. Проста три частинна репрозна форма. Будова, значення перших частин.
4. Вплив середньої частини на характер репризи. Значення вступу і коди.
5. Різноманітність проявів простої три частинної репрочної форми в різних жанрах і стилях.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48-50.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.4.

1. Написати реферат / презентацію щодо застосування репрочної та безрепрочної тричастинної форми.
2. Визначити на слух і описати 3-4 зразки простої тричастинної форми (зразки даються викладачем).
3. Дати приклади застосування подвійної тричастинної форми.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48-50.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

максимальний бал - 6, мінімальний - 1

Модульний контроль передбачає написання реферату (15 сторінок), або презентації на 15 слайдів на одну з обраних тем, які вивчались упродовж модуля, а також тестові завдання:

1. Описати на музичних прикладах прості дво-і тричастинні форми (зразок видається викладачем).

2. Мелодія і акомпанемент. Мелодія і тема. Характерні риси мелодії у різних жанрах.

3. Музичні склади і фактура. Визначення музичного складу. Основні музичні склади: монодичний, поліфонічний (імітаційний, неімітаційний - підголосковий і контрастний), гармонічний (акордовий і гомофонний). Взаємодія мелодії, гармонії і ритму як головних компонентів фактури.

4. Зробити музично-теоретичний аналіз 2-х творів українських композиторів (акапельний та інструментальний твори) простої дво- і тричастинної форми.

МОДУЛЬ 3.СКЛАДНІ МУЗИЧНІ ФОРМИ

Тема 3.1. СКЛАДНА ДВОЧАСТИННА ФОРМА

Анотація до лекції 3.1.

Складною є форма, в якій одна з частин являє собою просту форму, а інші не утворюють більш складної структури. Образні, тематичні, ладові, фактурні контрасти в складних формах. Менша розповсюдженість складної двочастинної форми в порівнятті з тричастинною. Безрепризність, тематична незамкненість.

План

1. Основна різниця між складною двочастинною та складною тричастинною формами.
2. Застосування складної двочастинної форми.
3. Двочастинна складна форма у оперних номерах, романсах тощо.
4. Двочастинна складна форма в інструментальній музиці.

Практичне заняття до теми 3.1.

Мета: ознайомити із застосуванням складної двочастинної форми в оперній музиці, в інструментальній музиці (фантазії), в пісенній ліриці (романси) тощо.

План

1. Безрепризність складної двочастинної форми з безперервністю в оперній сцені, тексті романсу, свободою побудови у інструментальній фантазії.
 2. Загальна значущість складних форм.
 3. Застосування складної двочастинної форми.
- Література:* 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

1. Описати 2-3 приклади застосування складної двочастинної форми в оперній практиці.
 2. Описати 2-3 приклади застосування складної двочастинної форми в інструментальній музиці.
- Література:* 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 44, 46.

Тема 3.2.СКЛАДНА ТРИЧАСТИННА ФОРМА

Анотація до лекції 3.2.

Основні типи та структура складної тричастинної форми. Середні частини – тріо і епізод, їх тональні та структурні відмінності. Динамізація репризи. Вступи і коди в складній тричастинній формі. Три-п'ятичастинна форма як наслідок повторення тріо і репризи. Історія виникнення і розвитку складної тричастинної форми. Застосування.

План

1. Походження складної тричастинної форми (танці в старовинній сюїті).
2. Складна тричастинна форма з тріо.

3. Складна тричастинна форма з епізодом.
4. Жанрові витоки тріо та епізоди.

Практичне заняття до теми 3.2.

Мета: опанувати застосування складної тричастинної форми з тріо у швидких середніх частинах сонат, симфоній, у танцювальній музиці. З епізодом – у повільних частинах сонат і симфоній. Середні частини – тріо і епізод, їх тональні та структурні відмінності. Динамізація репризи. Вступи і коди в складній тричастинній формі. Три-п'ятичастинна форма як наслідок повторення тріо і репризи. Історія виникнення і розвитку складної тричастинної форми. Застосування. Складна двочастинна форма та її застосування (переважно у вокальній музиці).

План

1. Структурні та тонально-нагмонічні особливості тріо та епізоду.
2. Види реприз у складній три частинній формі.
3. Кода у складній тричастинній формі.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48-50.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

1. Описати репризу *dasapo*, фактурність, варійованість, скороченість, рідкісні випадки трансформування реприз (на 2-3 прикладах).
2. Дати визначення подвійної складної три частинної форми. Описати приклади.
3. Описати повторення тріо та репризи, назвати музичні приклади.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 47.

Тема 3.3.ПРОМІЖНІ ФОРМИ

Анотація до лекції 3.3.

Різноманітність музичних форм у практиці написання музики. Відбір і написання найбільш важливих і розповсюджених форм з теорії музики. Звичайність неспівпадіння різноманітних індивідуальних випадків з відібраними теорією типовими явищами. Поняття проміжних форм як один із методів теоретичного визначення індивідуальних або розрізнено індивідуальних форм. Проміжні форми це форми, які відкривають риси будь-яких двох форм, що представлені не повною мірою. Форми, які проміжні між періодом і простою формою, між простою двочастинною репризною та простою тричастинною формою (проста репризна форма), між простою і складною тричастинною.

План

1. Визначення проміжних форм.
2. Концентрична форма (АВСВА, АВСДСВА). Характерні особливості.
3. Принцип концентричності в проміжній формі між простою та складною тричастинною, в сонатній формі з дзеркальною репризою тощо.
4. Різниця концентричності як принципу розміщення частин у різних формах і як самостійної форми.

Практичне заняття до теми 3.3.

Мета: опанувати основні правила та закономірності вживання проміжних форм. Різноманітність музичних форм у практиці написання музики. Відбір і написання найбільш важливих і розповсюджених форм з теорії музики. Звичайність неспівпадань різноманітних індивідуальних випадків з відібраними теорією типовими явищами.

План

1. Форми, які проміжні між періодом і простою формою.
 2. Форми, які проміжні між простою двочастинною репрізною та простою тричастинною формою (проста репрізна форма),
 3. Форми, які проміжні між простою і складною тричастинною.
- Література:* 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.4.

1. Описати дію концентричного принципу форми в музиці Й. С. Баха, його затвердження у творах ХХ ст., звернення до нього в програмних п'єсах імпресіоністів, розповсюдження концентричних форм і концентричного принципу у композиторів ХХ ст.
 2. Представити поняття проміжних форм як один із методів теоретичного визначення індивідуальних або порізнено індивідуальних форм на одному конкретному прикладі.
- Література:* 1-5, 9–13, 26, 33, 37, 40, 43.

Тема 3.4. РОНДО

Анотація до лекції 3.4.

Визначення поняття «рондо». Історичні джерела виникнення форми. Зв'язок з куплетною піснею. Структура рондо. Основні етапи історичного розвитку. Рондоподібні форми: три-п'ятичастинна, подвійна тричастинна.

План

1. Рондо як жанр і як форма.
2. Основні історичні етапи розвитку рондо.
3. Рондо французьких клавесиністів та Й. С. Баха.
4. Рондо віденських класиків.

Практичне заняття до теми 3.4.

Мета: опанувати історичні етапи, основні правила та закономірності розвитку рондо. Особливості рондо як жанру і як форми. Рондо як жанр – рухлива п'єса життєрадісного характеру з пісенно-танцювальною головною темою (рефреном). Рондо як форма, базується на неодноразовому чергуванні головної теми (рефрену) з іншими темами (епізодами).

План

1. Рондо французьких клавесиністів та Й. С. Баха. Мала контрастність форми, велике число частин. Рефрен у формі періоду, його незмінний повтор.

Епізоди – розвиваючі і на нових темах, у споріднених тональностях. Відсутність зв'язки і коди.

2. Рондо віденських класиків. Значний контраст розділів, розвинутість кожної частини, скорочення загальної кількості частин до п'яти. Зв'язка і коди. Зближення рондо з фантазією, збагачення форми розробкою, симфонізація рондо.

3. Застосування рондо у фіналах сонат, іноді в повільних частинах, окремих п'єсах.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.4.

1. Зробити 2-3 завдання використання форми рондо в західно-європейській музиці XIX ст.

2. Опишіть застосування рондо у вокальних жанрах (2-3 зразки).

3. "Парне рондо", форми з додатковим рефреном, рондоподібні форми – надайте приклади.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

максимальний бал - 6, мінімальний - 1

Модульний контроль передбачає написання реферату (15 сторінок), або презентації на 15 слайдів на одну з обраних тем, які вивчались упродовж модуля, а також тестові завдання:

1. Опишіть на прикладі музики XX століття застосування форми рондо у творчості українських композиторів (Б. Лятошинський, Л. Ревуцький, М. Лисенко та ін.).

2. Опишіть проміжні форми між періодом і простою формою, між простою і складною формою та інше, які використовували у власній творчості різний час українські митці у практиці написання музики.

3. Охарактеризуйте один на вибір музичний твір складної двочастинної / тричастинної форми.

МОДУЛЬ 4. ВАРІАЦІЙНІ ФОРМИ. ЦИКЛІЧНІ ФОРМИ

Тема 4.1. КЛАСИФІКАЦІЯ ВАРІАЦІЙНИХ ФОРМ

Анотація до лекції 4.1.

Визначення варіаційної форми. Класифікація варіаційних форм. Походження варіацій, їх зв'язок з народнопісенними і танцювальними формами. Варіації на незмінну мелодію. Широке застосування варіацій в оперній і симфонічній музиці, обробках народних пісень. Органічний зв'язок поезії і музики. Спільний емоційний настрій словесного і музичного тексту, однакові метричні наголоси, змістовні акценти як основа для об'єднання в єдиний твір. Жанри вокальної музики. Переважання в музичному побуті творів пісенних жанрів. Визначення куплетної форми. Основний принцип куплетності – незмінне повторення музики з іншими словами.

Старовинні варіації на витриманий бас (*bassoostinato*). Традиційна джазова імпровізація як особливий вид остинатних варіацій. Строгі фігураційні (класичні, орнаментальні) варіації – тип варіацій, які склались у творчості віденських класиків. Вільні (романтичні, характерні) варіації.

План

1. Варіаційність як один із стародавніх і найбільш розповсюджених методів тематичного розвитку. Класифікація варіаційних форм за числом тем: однотемні та багатотемні (в основному, варіації на дві-три теми). Поняття суворих та вільних варіацій.

2. Вживання варіаційного метода в різних формах; тема з варіаціями як самостійна форма.

3. Класифікація варіаційних форм за способом варіювання: варіації на *bassoostinato*; варіації на витриману мелодію; фігураційні варіації; варіації характерні; варіантна форма.

Практичне заняття до теми 4.1.

Мета: опанувати історичні етапи, основні правила та закономірності куплетна і куплетно-варіаційної форми як типової форми пісенних жанрів. Синтетичний характер вокальної музики. Органічний зв'язок поезії і музики. Спільний емоційний настрій словесного і музичного тексту, однакові метричні наголоси, змістовні акценти як основа для об'єднання в єдиний твір.

План

1. Жанри вокальної музики. Переважання в музичному побуті творів пісенних жанрів.

2. Визначення куплетної форми. Основний принцип куплетності – незмінне повторення музики з іншими словами. Простий і складений (заспів, приспів) куплет.

3. Форми куплета (пара періодичностей, період, проста і складна двочастинна форма). Куплетно-варіаційна форма – типова форма хорових народних пісень.

4. Структурна варіантність (зміна масштабів куплету і його будови).

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

1. Дати визначення і опис варіаційної форми. Класифікація варіаційних форм. Походження варіацій, їх зв'язок з народнопісенними і танцювальними формами. Варіації на незмінну мелодію.

2. Охарактеризувати застосування варіацій в оперній і симфонічній музиці, обробках народних пісень. Старовинні варіації на витриманий бас (*bassoostinato*).

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 43, 48–50.

Тема 4.2. СТАРОВИННА ДВОЧАСТИННА ФОРМА

Анотація до лекції 4.2.

Коротка характеристика музичних форм епохи бароко. Старовинна двочастинна форма – форма, перша частина якої являє собою період типу розгортання, а друга є розвитком тематизму першої частини. Вживання цієї форми в частинах старовинної танцювальної сюїти, у невеличких прелюдях, повільних частинах старовинних сонат, в окремих частинах мес. Відсутність контрасту у формі. Принцип розгортання, що діє на рівні кожної частини та на рівні форми в цілому. Поступовість як основа принципу розгортання. Тонально-гармонічна логіка даної форми.

План

1. Старовинна двочастинна форма.
2. Старовинна сонатна форма. Характеристика.
3. Застосування старовинної сонатної форми в сонатах Д. Скарлатті, Й.С. Баха, Г. Генделя, Дж. Тартіні та інших композиторів XVIII ст. (іноді позасонатним жанром у прелюдях, алемандах).
4. Тісний зв'язок старовинної сонатної зі старовинною двочастинною формою.

Практичне заняття до теми 4.2.

Мета: опанувати історичні етапи, основні правила та закономірності вживання двох основних різновидів старовинної сонатної форми: двочастинна; тричастинна. Функції частин, їх відмінні ознаки за порівнянням з класичною сонатною формою; відсутність драматургічного протиставлення головної та побічної партії, не впорядкування членування експозиції.

План

1. Функції частин у двочастинній старовинній сонатній формі: I ч. – експозиція; II ч. – розробка-реприза.
2. Функції частин у старовинній тричастинній сонатній формі: I ч. – експозиція; II ч. – розробка; III ч. – реприза.
3. Старовинна концертна форма як найкрупніша музична форма епохи бароко. Тісний зв'язок форми з жанром, з принципом змагання соліста та оркестру. Назви розділів форми: тема і епізод або тема та інтермедія.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

1. Дати визначення і опис старовинної концертної форми як форми, яка знаходиться на перетині поліфонічних та гомофонних форм.
2. Описати схожі риси та відмінності старовинної концертної форми рондо та фуги (2-3 зразки).

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Тема 4.3. СОНАТНА ФОРМА ТА ЇЇ РІЗНОВИДИ

Анотація до лекції 4.3.

Визначення сонатної форми. її будова. Роль тематичного контрасту. Характерні риси: поєднання тематичного контрасту з внутрішньою єдністю тем та інтенсивним розвитком. Сонатна експозиція. Вступ. Характеристика тематизму, форми та тональних співвідношень головної, сполучної, побічної та заключної партій. Характер та будова розробки (структурно-тональна нестійкість, секвенційність, відсутність замкнених побудов; елементи структури – вступний, основний та заключний етапи розвитку). Реприза. Кода.

План

1. Основа сонатної драматургії - протиставлення головної та побічної тем. В основі визначення форми – логіка тонального розвитку: тональне протиставлення двох тем в експозиції та їх тональне поєднання або зближення в репризі.

2. Характерна ознака сонатної форми - розробленість у всіх розділах. Вживання сонатної форми в перших частинах, фіналах, також у повільних частинах сонатно-симфонічних циклів.

3. Створення класичної сонатної форми віденськими класиками, її еволюція на протязі ХІХ–ХХ ст.; зв'язок сонатної форми з найбільш значними, концепційними ідеями європейського симфонізму.

Практичне заняття до теми 4.3.

Мета: опанувати особливості побудови сонатної форми. Сонатна форма як форма театральної і концертної увертюри. Сонатна форма у жанрі інструментального концерту (принципи концертування, подвійна експозиція, каденція).

План

1. Будова сонатної форми: експозиція, розробка, реприза. Значення вступу і коди. Сонатна форма в різних жанрах і стилях.

2. Вступ. Розгорнутий контрастний вступ, повільний вступ на головній темі, викладення у вступі лейттеми І частини або циклу.

3. Експозиція. Головна партія: викладення головної думки, головної теми, затвердження головної тональності твору. Різниця понять партії та теми в сонатній формі.

4. Форма головної партії: пропонування, період, проста двочастинна форма, проста тричастинна форма. Зв'язуюча партія 1) перебування в головній тональності; 2) модуляція; 3) предикт попереду побічної партії. Тематизм зв'язуючої партії. Побічна партія: протиставлення головній партії нової думки, нового характеру, нової теми, нової тональності.

5. Заключна партія як вивід із контрастного зіставлення головної та побічної партії. Типовість активних, близьких до головної, заключних партій для сонат віденських класиків, близькість заключних партій до побічних у романтиків. Тональність заключної партії. Розробка. Реприза. Кода.

Література: 1-5, 9-12, 22-27. 30, 44.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.3.

1. Дати опис історичного розвитку сонатної форми в XVIII-XX ст.
2. Охарактеризувати рондо-сонату. Визначення рондо-сонати. Поєднання типових рис рондо (переважання пісенно-танцювального тематизму, неодноразове повторення основної теми-рефрену) і сонати (суттєве значення другої теми, її широкий розвиток та тональні співвідношення з головною темою). Значення і сфера застосування рондо-сонати.
3. Назвати сонатні твори, які звучать у школі на уроках музики, в лекторіях, гуртках любителів музики. Описати знайомство здобувачів середньої освіти з основними властивостями сонатної форми.

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45, 50, 51, 53, 55.

Тема 4.4. ЦИКЛІЧНІ ФОРМИ

Анотація до лекції 4.4.

Визначення циклічної форми. Основні принципи циклічного формотворення. Типи інструментальних і вокально-інструментальних циклів. Сюїта. Характеристика старовинної сюїти, її будова. Сонатно-симфонічний цикл – найвища форма циклу, якій притаманна глибина узагальнень, змістовно-образна єдність, активний розвиток і внутрішній контраст.

План

1. Побудова сонатно-симфонічного циклу. Сонатний цикл, який складається із чотирьох частин. Властивості частин, їхній зв'язок із типовим змістом класичної музики.
2. Застосування чотиричастинного сонатно-симфонічного циклу в інструментальних сонатах, камерних інструментальних ансамблях, симфоніях.
3. Сонатний цикл із трьох частин, його зв'язок із чотиричастинним.
4. Тричастинний сонатний цикл в інструментальних концертах, сонатах, симфоніях.

Практичне заняття до теми 4.4.

Мета: опанувати особливості побудови двочастинного сонатно-симфонічного циклу. Ораторія і кантата.

План

1. Двочастинний сонатний цикл: циклічні функції частин. Ораторія і кантата - вокально-симфонічні форми, їх визначення та будова.
2. Сюжетно-послідовний розвиток теми в ораторії. Більш узагальнено-концентроване втілення теми в кантаті.
3. Знайомство здобувачів з циклічними творами, зокрема з їх окремими частинами. Частини кантат і ораторій в практичній роботі вчителя музики, викладача музичних дисциплін.

Література: 1-5, 9-12, 22-27. 30, 44, 55.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.4.

1. Дати опис історичного розвитку сонатно-симфонічного циклу.

2. Охарактеризувати форми застосування сонатно-симфонічного циклу в сонатах, симфоніях, концертах, камерних ансамблях.

3. Описати на вибір одну ораторію чи кантату, месу українського композитора, охарактеризувати її будову, тональну закономірність, сюжетно-послідовний розвиток. Описати частину "скерцо".

Література: 3–9, 19–21, 26, 33, 37, 40, 42, 44, 45.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

максимальний бал - 6, мінімальний - 1

Модульний контроль передбачає написання реферату (15 сторінок), або презентації на 15 слайдів на одну з обраних тем, які вивчались упродовж модуля, а також тестові завдання:

1. Опишіть на прикладі української музики ХІХ-ХХ століття застосування сонатно-симфонічного циклу (кантати, ораторії, меси тощо) у творах українських композиторів.

2. Охарактеризуйте один на вибір музичний твір сонатної форми.

3. Куплетна та куплетно-варіаційна форми як типові для пісенних жанрів. Опишіть 2-3 зразки куплетної форми (заспів, приспів).

4. Куплетно-варіаційна форма як народнопісенна танцювальна музика, походження варіацій, втілення у хорових народних піснях. Опишіть по одному зразку кожної форми.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за заняття	Бали за всі заняття (максимальні)			
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій і участь в аудиторній роботі	1	2,5x1=2,5	2,5x1=2,5	2,5x1=2,5	2,5x1=2,5
2	Практичні заняття	5	5x2,5=12,5	5x2,5=12,5	5x2,5=12,5	5x2,5=12,5
3	Модульна контрольна робота	6	1x6=6	1x6=6	1x6=6	1x6=6
	Усього за модуль		21	21	21	21
	Залік		16			
	Разом з дисципліни		21+21+21+21+16=100 балів			

ТЕСТИ ДО ЗАЛІКУ

1. Будова музичного твору та його частин:

- а) музичний жанр
- б) музична форма
- в) музичний стиль

2. У якій формі декілька разів повторюється одна тема – рефрен:

- а) варіації
- б) соната
- в) рондо

3. Яка форма основана на темі та її видозміненому повторенні:

- а) рондо
- б) варіації
- в) сюїта

4. Наука, що вивчає природу музичних звуків, звукових сполучень, музичні системи і строї тощо:

- а) музична грамота
- б) музична акустика
- в) музична терапія

5. Художнє оформлення музичної тканини:

- а) жанр
- б) стиль
- в) фактура

6. Дайте вірне визначення музичної форми:

- а) це почуття, думки, ідеї які музика доносить до слухача
- б) це комплекс музичних засобів, за допомогою яких передається зміст музичного твору
- в) це композиція музичного твору (розташування частин в рамках цілого)

7. Виберіть вірне означення форми «Рондо»:

- а) Музичний твір, у якому основна тема зазнає різноманітних змін
- б) Пісні, які можуть складатися з куплету та приспіву, побудовані на двох різних музичних темах, що передають різні думки та почуття
- в) Музична форма, в якій відбувається чергування головної теми і контрастних епізодів

8. Які форми вважаються простими:

- а) музичні форми, частини яких пишуться в простих формах
- б) музичні форми, частини яких пишуться в формі періоду або є менш складними побудовами
- в) музичні форми, які не мають чіткої структури

9. Вкажіть, який тип варіацій склався у творчості композиторів епохи бароко:

- а) подвійні варіації
- б) варіації на basso-ostinato
- в) варіації на soprano-ostinato

10. Вкажіть, яка музична форма склалася у творчості віденських класиків:

- а) варіаційна soprano-ostinato
- б) сонатна форма
- в) старосонатна форма

11. Яка реприза в тричастинній формі називається «динамічною»:

- а) буквальний повтор музичного матеріалу першої частини
- б) повтор матеріалу першої частини з деякими незначними змінами або у скороченому вигляді
- в) повтор матеріалу першої частини зі зміною характеру або додатковим розвитком музичної теми

12. Вкажіть, які розділи є обов'язковими для усіх різновидів сонатної форми:

- а) експозиція та реприза
- б) експозиція, розробка та реприза
- в) вступ, експозиція, розробка, реприза та кода

13. Для експозиції сонатної форми характерна:

- а) стадія конфліктного розвитку
- б) стадія тонального протиставлення
- в) стадія тонального зближення

14. Музична форма називається циклічною, якщо її частини:

- а) контрастують за характером та музичним тематизмом, але пов'язані єдністю ідейно-художнього задуму
- б) схожі за образним змістом та основані на одному музичному матеріалі
- в) являються розділами сонатної форми

15. Продовжити визначення: «Форма "період" є:

- а) формою завершеної музичної думки»
- б) формою завершеної або відносно завершеної музичної думки»
- в) складною музичною формою»

16. Який тип розвитку передбачає «Період повторної структури» передбачають:

- а) точне повторення матеріалу першого речення в другому
- б) однакову мелодичну основу обох речень
- в) повторення каденції першого речення в другому

17. Вкажіть, як класифікуються складні тричастинні форми за типом розвитку у середній частині:

- а) складні тричастинні форми бувають з розвиваючою або з контрастною серединою
- б) складні тричастинні форми бувають тільки з розвиваючою серединою
- в) складні тричастинні форми бувають тільки з контрастною серединою

18. Які є два види складної тричастинної форми, які визначаються за типом структури середніх частин?

- а) контрастна та репризна
- б) контрастна та розвиваюча
- в) з "трію" або з "епізодом" у середній частині

20. Яку інструментальну форму нагадує 32-тактова вокальна форма «Бар»:

- а) заспівно-приспівну форму
- б) двочастинну форму
- в) тричастинну форму

21. З чим пов'язаний музичний метроритм у вокальних творах навіршовані тексти:

- а) передає слова за допомогою речитативу або кантилени
- б) є безпосередньо пов'язано із вокальним диханням співака
- в) в тій чи іншій мірі відображає метричну організацію слова

22. Музичні цезури у вокальних формах, які повністю відповідають закінченню віршованого рядку, називаються:

- а) синтаксичні
- б) асинтаксичні
- в) ритмічні

23. Який варіант цезури у вокальних музичних формах нагадує прочитання поетичного тексту за принципом прози?

- а) синтаксичні цезури
- б) асинтаксичні цезури
- в) рифмічні, або віршові цезури

24. Яка вокальна форма передбачає незначні зміни в музичному матеріалі кожній з частин:

- а) куплетно-варіаційна
- б) куплетно-варіантна
- в) рефренна

25. На якій гармонії закінчується перше речення в класичному однотональному періоді:

- а) на стійкій (тонічній)
- б) на нестійкій (субдомінанті або домінанті)

в) на будь-якій

26. Чим характеризується куплетна форма вокальної музики:

- а) передбачає орнаментальне варіювання вокальної теми або супроводу при збереженні однакової структури
- б) великим структурним розмаїттям при збереженні основної вокальної теми
- в) точним повторенням музичної структури з новим поетичним текстом

27. Які інструментальні форми можуть використовуватись у вокальній музиці:

- а) такі форми, як: варіації, рондо, період та сонатна форма
- б) можуть використовуватись усі основні типи інструментальних форм, проте з певними особливостями
- в) інструментальні форми не можуть використовуватись в якості вокальних

28. Як класифікуються форми «період» залежно від тонального плану:

- а) періоди повторної та неповторної структури
- б) однотональний та модулюючий періоди
- в) однотональний та багатотональний періоди

29. Виберіть варіант, зміст якого правильно відображає особливості опери:

- а) опера – це музично-сценічний жанр, який відноситься до вокально-інструментального роду музики
- б) опера – це циклічна форма, частини якої мають номерну або наскрізну будову
- в) опера – це музичний стиль, який характеризується поєднанням академічного вокалу та інструментальної музики

30. Поняття, що характеризує класифікацію музичної творчості за родами і видами:

- а) стиль
- б) жанр
- в) фактура

31. Фізичне явище, яке виникає при коливаннях будь-якого походження:

- а) звук
- б) шум
- в) резонанс

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНИХ РОБІТ
(теми рефератів, доповідей, презентацій, есе)

1. Масштабно-тематичні структури
2. Розвинена одночастинна форма
3. Проста двочастинна форма у вокальній музиці
4. Куплетна форма в джазових стандартах

5. Наскрізна форма
6. Складна двочастинна форма у вокальних жанрах
7. Складна подвійна тричастинна форма
8. Складна три-п'ятичастинна форма
9. Концентрична форма
10. Сонатна і рондо-сонатна форми у вокальній музиці
11. Музичні форми бароко. Старовинна двочастинна форма
12. Музичні форми бароко. Старовинна сонатна форма
13. Циклічні форми. Вокальні та вокально-симфонічні цикли
14. Змішані форми у вокальній музиці
15. Змішані форми в інструментальній музиці
16. Контрастно-складені форми
17. Оперні форми
18. Старовинні поліфонічні форми
19. Поліфонія в різних формах.

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Для письмових робіт (рефератів): обсяг – 15 повних сторінок тексту (в т.ч. з вихідними даними і бібліографією та ілюстраціями). Шрифт – TimesNewRoman 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Поля: всі – 2 см. Абзац – 1,25.

Структура вихідних даних: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи.

Тема дослідження – великими літерами по центру сторінки.

Структура роботи: Актуальність теми дослідження / Аналіз досліджень і публікацій / Мета дослідження / Виклад основного матеріалу / Наукова новизна / Висновки.

Список використаних джерел укладається за алфавітом та оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Для презентацій: загальний обсяг презентації – не менше 15 слайдів.

Перший слайд має містити такі інформацію: прізвище, ім'я / Курс, група / Назва дисципліни / дата виконання письмової роботи / Тема дослідження.

Останній слайд – список використаних джерел укладається за алфавітом і оформлюється згідно з вимогами Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.

Інші слайди мають розкривати тему дослідження. Слайди мають містити текст і можуть містити ілюстрації, графіки та ін. Шрифт – TimesNewRoman 16. Міжрядковий інтервал – 1,25.

Доповідь до презентації – 7–8 хвилин.

Критерії оцінювання практичних робіт (максимально – 5 балів)

- **оцінювання в 5 балів** – здобувач вчасно і повною мірою виконав практичну роботу, розгорнуто, всебічно, обґрунтовано висвітлив тему, правильно оформив реферат чи презентацію; опрацював і дослідив 5 і

більше літературних джерел чи інформаційних інтернет-ресурсів, дав власний погляд щодо суті питання, чітко орієнтується у термінології. Також здобувач доповнює власні висновки й узагальнення аудіо-візуальним матеріалом; використовує сучасні методи та форми подачі інформації та вільно оперує науковими методами для розкриття завдань, що постають при виконанні роботи.

- **оцінювання в 4 бали** – здобувач вчасно і повною мірою виконав практичну роботу, оформив правильно згідно з вимогами до практичної частини. Здобувач добре орієнтується в матеріалі, показує чіткі, але вузькоспрямовані досягнення в опануванні теоретичним матеріалом; його практичне завдання не охоплює усіх необхідних відомостей щодо предмету запитання; опрацьовано менше 5 інформаційних джерел, не в повній мірі орієнтується в термінології, узагальнює, робить слушні висновки, проте наявні незначні неточності у виконанні практичного завдання. Також здобувач доповнює власні висновки й узагальнення аудіо-візуальним матеріалом.
- **оцінювання в 3 бали** – здобувач вчасно і в повному обсязі виконав практичне завдання, загалом орієнтується в матеріалі щодо висвітлення теми, проте його знання не ґрунтовні, не всебічні, подекуди фрагментарні чи неточні. Відсутній чи частково представлений аудіо-візуальний матеріал для розкриття теми дослідження; наявні недоліки у трактуванні змісту понять, термінів, закономірностей, нечіткі їх характеристики, що свідчить про наявність прогалин у знаннях. Не опрацьовані повною мірою представлені в роботі рекомендовані джерела інформації.
- **оцінювання в 2 бали** – здобувач не вчасно здав практичну роботу, викладений матеріал лише частково відповідає заявленій темі, зокрема, фрагментарно, побіжно розкриває зміст теми, відсутні аудіо-візуальні зразки, фото, відеопокликання, що б вказувало на усвідомлене опрацювання теми, оперування термінами, категоріями, поняттями. Здобувач не орієнтується в основних категоріях щодо вивченої теми та принципів жанрово-стильового аналізу; не вміє сформулювати власну думку та викласти її. Заявлена в роботі література налічує менше 3 джерел та не розкриває змісту практичного завдання.
- **оцінювання в 1 бал** – здобувач з запізненням здав практичну роботу. Викладений в роботі матеріал не відповідає вимогам до практичної роботи ні щодо об'єму, ні щодо змісту. Викладений матеріал не розкриває теми, допущені грубі помилки чи неточності, що засвідчує безсистемність, поверховість знань, порушення логіки викладу, велику кількість граматичних, стилістичних помилок. Здобувач зовсім не орієнтується у термінології, фактажі матеріалу з обраної теми, не може сформулювати власну думку. Список використаних джерел та аудіо-візуальний матеріал відсутній; робота оформлена не за стандартом.

Критерії оцінювання модульного контролю (максимально – 6 балів)

Модульний контроль передбачає написання реферату (15 сторінок), або презентації на 15 слайдів на одну з обраних тем:

- **Оцінювання в 6 балів** – якщо здобувач повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано виклав матеріал; показав глибокі знання в опануванні обраної теми; чітко орієнтується в суті проблеми, в термінології, правильно і чітко сформулював основні аспекти відповіді, зробив власні висновки та узагальнення; доповнив презентацію/ реферат фото/відеоматеріалом; зробив порівняльний аналіз музичних нотних зразків, де відображено творче мислення стосовно аналізу музичних форм, також теорії музики та гармонії, розширення жанрово-стильового різноманіття інтерпретацій. Здобувач використовує сучасні наукові методи та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні роботи.
- **Оцінювання в 5 балів** – якщо здобувач правильно та обґрунтовано виклав матеріал, при цьому показав всебічні знання щодо опанування обраної теми модульного контролю; показав чітке знання термінів, правильно формулював відповіді та робив слушні узагальнення; проте його відповідь не містить усіх необхідних відомостей щодо предмету запитання; не доповнено аудіо-візуальними зразками; музично-теоретичний аналіз проведений не повністю, має неточні відповіді; також наявні незначні неточності у виконанні практичного завдання.
- **Оцінювання в 4 бали** – якщо здобувачем правильно викладено матеріал, де відображені знання термінів, логічно сформульовано відповіді до обраної теми, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, їхні характеристики не точні, не до кінця зроблений музично-теоретичний аналіз твору.
- **Оцінювання в 3 бали** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, неповною, не містить усіх необхідних відомостей, щоб розкрити обрану тему; наявні недоліки у трактуванні змісту понять, термінів, закономірностей, нечіткі їх характеристики, що свідчить про наявність прогалин у знаннях. Здобувач не вказує в роботі посилань на опрацьовану літературу, або якщо тема викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок.
- **Оцінювання в 2 бали** – якщо письмова відповідь здобувача є поверхневою та меншою в об'ємі щодо вимог написання даної форми роботи реферат/презентація (15 стор. / 15 слайдів), відображає наявність прогалин в засвоєнні конкретних знань з обраної теми, а також не засвідчує повною мірою знання основних термінів, понять, категорій; музично-теоретичний аналіз форм здійснений частково чи фрагментарно; здобувач не вказує в роботі посилань на опрацьовану літературу, тема викладена з порушенням логіки подання матеріалу, містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок, список використаних джерел та вся робота оформлені не за стандартом.

- **Оцінювання в 1 бал** – якщо здобувач не розкрив відповідь на поставлене питання або відповідь є неправильною, яка не відображає сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість. Здобувач не знає основних положень вивченого модуля навчальної дисципліни та принципів музично-теоретичного аналізу; не вміє сформулювати власну думку та викласти її. У практичній роботі відсутній означений у вимогах текстовий чи візуальний об'єм (15 стор. / 15 слайдів). Відсутнє посилання на джерело інформації.

Методи навчання, які використовуються

1. Пояснювально-ілюстративний.
2. Репродуктивний.
3. Метод проблемного викладення.
4. Частково-пошуковий, або евристичний.
5. Дослідницький.

Методи контролю

1. Попередній контроль (початковий зріз), спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів стосовно освітньої компоненти, тих тем і творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру.

Види і форми контролю навчальної діяльності здобувачів освіти

Для перевірки рівня навчальних досягнень здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» застосовуються види поточного (тематичного) та підсумкового контролю.

Поточний контроль (поурочний, тематичний) здійснюється під час проведення аудиторних занять в процесі вивчення програмових тем з метою визначення рівня розуміння і первинного засвоєння здобувачами освіти окремих елементів змісту теми, зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем занять.

Поточний контроль складається з програмових тем та розділів і має визначений календарний графік їх здачі.

Поточний контроль може проводитись в усній або письмовій формі наступними методами:

- опитування: фронтальне, індивідуальне, комбіноване, тести;
- аналіз музичних творів;
- творчі завдання: написання та захист рефератів, доповідей, підготовка творчо-аналітичних завдань, презентацій.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (можливий у формі тестів) і складається з теоретичної частини за обсягом програмових тем дисципліни (усна відповідь) та практичної роботи (аналіз запропонованих музичних творів).

Залікова оцінка залежить від відвідуваності та успішності здобувачів освіти упродовж семестру. Особливо старанні здобувачі освіти можуть автоматично отримати залікову оцінку на основі поточного контролю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
 - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
 - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
 - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
 - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
 - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
 - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
 - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
 - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувач є поверхневою, недостатньо аргументованою:
 - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
 - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
 - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
 - не містить посилань на літературу;
 - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.

- містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень;
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
 - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
 - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
 - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
 - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	Задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Александрова Н. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції: на матеріалі української камерно-інструментальної творчості: навч.-метод. посіб. Одеса: Астропринт, 2015. 234 с.
2. Амосова Н.В., Казак І.І. Музична грамота : навч.-метод. посібник із сольфеджіо та теорії муз. для учнів 1-7 класів ДМШ. Рівне, 2020. 96 с.
3. Аналіз музичних творів : навчальний посібник для мистецьких закладів III рівнів акредитації / Бортнік А.С., Музичук І.В., Пастуханова Н. В., Чайковська О. В. Рівне : РДГУ, 2011. 138 с.
4. Верещагіна О.Є., Маринчук Т.Т. Засоби музичної виразності та їх роль в процесі формотворення: навч.-метод. посібник. Вінниця, 2000. 91 с.

5. Вечір Д. В. Аналіз музики в аспекті фактурно-гармонійного комплексу // *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки й теорії і практики освіти* : зб. наук. робіт: Вип. 11. Харків: Стиль-Іздат, 2003. С. 84–92.
6. Вечір Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора) : Автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства : спеціальність 17.00.03 – музичне мистецтво. Харківський державний університет мистецтв ім. І.П. Котляревського, Харків, 2005. 17 с.
7. Горак Я. Про музичну форму світських акапельних творів Вербицького // *Українська музика*. 2015. Число 1-2 (15 – 16). С. 168–178.
8. Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*, 2015, вип.2: С.114-119.
9. Завісько Н., Лемішко М. Гармонія. Частина II: Хроматика. Вінниця: Нова книга, 2016. 287 с.
10. Ілюк Ю.В. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Чернівці: Місто, 2016. 159 с.
11. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві. *Музична україністика: сучасний вимір* : зб. наук. статей пам'яті композитора й музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора Антона Мухи / ред.-упоряд. О. Кушнірук. Київ: НАНУ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 2009. Вип.3. С. 120–140.
12. Котляревський І. А. Парадигматичні аспекти розвитку понятійного апарату музикознавства. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського* / ред.упор. О. С. Тимошенко [та ін.]. Київ, 2000. С. 31–32.
13. Коханик І. До проблеми музичного стилю в сучасному теоретичному музикознавстві//*Теоретичні та практичні питання культурології: українське музикознавство на зламі століть*. Вип. 9., 2002. С. 213-225.
14. Коханик. І. Методологічні та теоретичні проблеми стильового аналізу сучасної музики. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського*: 2003: С.181-189.
15. Побережна Г.І., Щериця Т.В. Загальна теорія музики. Київ, 2004. 303 с.
16. Сапожник О. В. Антологія української популярної естрадної музики (1920–2000 роки). Ч 1 та Ч. 2: навчальний посібник, 3-тє вид., випр.. і доп. : Київ: НАКККІМ, 2025. 336 с.
17. Сапожник О. В. Сучасна популярна естраднамузика в Україні: до питання дефініції та жанрово-стильових конотацій. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 1. С. 327–332. DOI , <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2024.302095>
18. Смаглій Г. А. Теорія музики : підруч. для навч. закл. освіти, культури і мистецтв. Харків : Ранок, 2013. 392 с.
19. Скоромний В. П. Аналіз музичних творів: практикум. Київ: Ліра-К, 2017. 78 с.
20. Скуратовський В. Задачі з гармонії. Частина II. Дніпропетровськ: Юрій Сердюк, 2017, 146 с.

21. Скуратовський В. Задачі з гармонії. Частина І. Дніпропетровськ: Юрій Сердюк, 2017, 219 с.
22. Тилик І. Гармонія: музично-теоретичний практикум для студентів факультету музичного мистецтва. Київ: Ліра-К, 2017. 68 с.
23. Задачі по гармонії. 150 мелодій для гармонізації : навч. посіб. для початкової мистецької освіти / уклад. В.М. Завісько. Київ, 2019. 36 с.
24. Шип С. Музична форма від звуку до стилю. Київ : Знання, 1998.367 с.
25. Шип С. Музичний жанр в методологічному аспекті. Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті І. Ф. Ляшенка). Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського. Київ, 2002. С. 154–177.
26. Щириця Т. В. Загальна теорія музики: Підручник. Київ :Вища школа, 2004. 303 с.
27. Sapozhnik O. Musicological-cultural and artistic-aesthetic analysis of the genre palette of church chants on the example of canonical and non-canonical works [Музикознавчо-культурологічний та художньо-естетичний аналіз жанрової палітри церковних піснеспівів на прикладі канонічних та неканонічних творів]. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (Культурологія)*: наук. зб. Вип. 48 / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов; редкол.: Ю. П. Богуцький, В. Г. Виткалов, С. М. Волков та ін.; наук.- бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне: РДГУ, 2024. 561 с. С. 136-143. <https://doi.org/10.35619/ucp.mk.v48i.762>
28. Fyk, Y., and O. Sapozhnik. “«Feast of Trumpets» by Yevhen Stankovych: monotimbral ensemble as a space for creative experimentation”. *Scientific Herald of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, no. 143, Sept. 2025, pp. 92-102, doi:10.31318/2522-4190.2025.143.342799.

Допоміжна література

29. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2017. 80 с.
30. Бобул І. В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2018. 219 с.
31. Бондаренко А. І. Сучасне музичне мистецтво і комп'ютерні програми : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 284 с.
32. Бородай М. Гармонізація Soprano. Навчальний посібник для фахової передвищої мистецької освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2021. 24 с.
33. Макуцька Н., Сенік О. Практичний довідник з гармонії «Про помилки реальні та умовні» Дрогобицького музичного коледжу ім. В. Барвінського Дрогобич, 2019. 168 с.
34. Матвєєва О.В. Поліфонія : навч. посіб. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2014. 181 с.
35. Муравіцька С. С. Синтез музичної академічної та неакадемічної традицій у жанрі класичного кросовера: дис. ... д-ра філософії: 025 «Музичне мистецтво». Київ, 2023. 193 с.

36. Пархоменко Л. О., Костюк Н. О. Хорова творчість // *Історія української музики*. Київ: ІМФЕ, 2004. С. 119–139.
37. Полякова С.П. Довідковий матеріал з музичної грамоти. Київ: Музична Україна, 2020. 44 с.
38. Сапожнік О.В. Наукове та навчально-методичне забезпечення викладання дисциплін з естрадознавства. *Естрадно-вокальне мистецтво: історія, теорія, практика* : матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 4 червня 2024 року). Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила». 2024. 171 с. С. 107-111.
https://mail.google.com/mail/u/0?ui=2&ik=d3438e5995&attid=0.1&permmsgid=msg-f:1801482759037619888&th=19002706516d8eb0&view=att&disp=inline&realattid=f_1x9113bb0
39. Сапожнік О.В. Українська традиційна естрадна пісня, попмузика, бардівська пісня: до питання витоків жанрів, входження у світовий музичний простір. *Міжгалузева комунікація в системі функціонування культурних практик: колективна монографія* / упоряд. і наук. ред. В.Г. Виткалов ; редкол.: В. Г. Виткалов ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2024. 252 с. С. 171-180.
40. Сапожнік О. Сучасна популярна естрадна музика (1870-2000 роки): підручник. 2-ге вид., доп. Київ : Прометей, 2025. 226 с.
41. Сапожнік О.В. Формування програмних компетентностей у студентів на практичних заняттях з вокальним ансамблем // *Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології* : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культ. України та інформ. політики ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. ; Наук. тов. студ., асп., доктор. і молод. вч. (Київ, 19 жовтня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 195 с.
https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Zbirka_tez_19_10_23.pdf
42. Сеник О. Аналіз музичних творів: практичний довідник. Київ, 2023. 265 с.
43. Степурко В. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Київ, НАКККіМ. 2020. 167 с.
44. Сюта Б. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці. *Студії мистецтвознавчі*. 2010. № 1. С. 35–42.
45. Фіськова Н., Нечипуренко О. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2022. 233 с.
46. Фішкіна С. С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музичного мистецтва / С. С. Фішкіна, О. О. Котенко // *Час мистецької освіти. Проблема творчості у сучасній мистецькій освіті* : Зб. тез та матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28–30 берез. 2018 р. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; заг. ред. Т. А. Смирнової. Харків : ХНПУ, 2018. С. 165–167.

47. Юферова Г. В. Музичні комп'ютерні технології в комунікаційних процесах у сучасній українській музиці: дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Київ – Суми, 2021. 220 с.
48. Шип С. Жанр музичний. Українська музична енциклопедія / гол. редкол. Г. Скрипник. К. : НАНУ Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, 2008. Т. 2. С. 67–72.
49. Шурдак М. І. Аналіз музичних творів. Теоретичний матеріал для практичної та самостійної роботи. Частина 1 : Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Луцьк, ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 23 с.
50. Юцевич Ю. Музыка. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 322 с.
51. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми): підручник. Ч.1. Тернопіль: Астон, 2000. 208 с.
52. Фіськова Н.Я. Аналіз музичних творів: навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2022. 112 с.
53. Mykulanynets L., Zhyshkovych M., Bassa O., Ksondzyk O. (2023). The artist's biography in the postmodernism epoch. *Amazonia Investiga*. No. 12(65). P. 10–19.
54. Serhaniuk, L., Shapovalova, L., Shehda, L.; Kazymyryv, K. & Kolubayev, O. (2021). Portraits and Self-Portraits of Composers at the Musical Work. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 11, 1, 111–115.
55. Syuta B. Мовне поєднання музичних жанрів у термінологічній системі музичної науки. *Současné slovenské jazyky a literatúra: tradice a súčasnosť / Alla Archangelska (ed.)*. Olomouc, 2014. С. 159–167 [Česká republika].
56. Chomiński Józef, Wilkowska-Chomińska Krystyna. Male formy instrumentalne. PWM, 1983. 213 p.
57. Mykulanynets L., Zhyshkovych M., Bassa O., Kachur M., Dikun I. Biography as a factor of shaping the artist's creative style. *Amazonia Investiga*. 2023. No. 12(67). P. 30–37.
58. Ramcutt & Pascall, R.. (2002). Middle-Out Music Analysis and its Psychological Basis In Proceedings of the 7th International Conference on Music Perception and Cognition, Sidney, 2002. С. Stevens (Ed). Adelaide: Causal Productions, pp 1-4 [in English].
59. Yakovlev O., Levko V. (2020). Academization Forms of Popular Music. *Journal of History Culture and Art Research*. Vol. 9 № 3. P. 139–146.

Електронні ресурси

60. Ноти українських композиторів. <http://ukrnotes.in.ua/>
61. Марія Бабенко «Скарбничка теоретика». <https://www.youtube.com/@Maria-Babenko/featured>
62. Наукова періодика України. Сайт електронних видань вищих навчальних закладів і наукових установ України. URL: <http://journals.uran.ua>

63. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККиМ. URL:
<http://library.nakkkim.edu.ua/>
64. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL:
<http://www.nbu.gov.ua/>
65. Глобальна цифрова бібліотека. URL: <https://digitallibrary.io>